

El futur de l'empresa: oportunitats i reptes

Ricard Gené

@UsatgesCat

Advocat. És soci codirector d'un bufet d'advocats de Barcelona i està especialitzat en l'assessorament a empreses nacionals i internacionals en diverses matèries contractuals (principalment dret de la distribució i la franquícia), qüestions societàries, adquisicions, fusions i internacionalització d'empreses.

Com a secretari no conseller d'una desena de societats i participant habitual en trobades internacionals d'advocats, té gran experiència pràctica sobre les necessitats legals de les empreses i sobre les oportunitats de la seva internacionalització.

La globalització i la recent crisi econòmica ens han ensenyat que el nostre mercat natural és tot el món. Les nostres empreses han après a exportar i a sortir a fora a competir, però queda molta feina per fer en l'àmbit de la internacionalització. És de destacar el treball d'organismes com Acció i la seva xarxa d'oficines exteriors. També l'ICEX espanyol i les cambres de comerç hi han contribuït. Però els grans protagonistes de la internacionalització i el creixement de les nostres exportacions són les empreses mateixes. Fent de la necessitat virtut i sovint sense cap ajut han situat el nostre país en una bona posició en matèria d'exportacions de béns i serveis.

Malgrat els qui diuen que els estats són una estructura obsoleta (però que sospitosament mai no qüestionen el seu estat), la realitat és, encara avui i per molt temps, que el món s'organitza en estats. Les empreses de Catalunya necessiten un estat que defensi els seus interessos.

Un estat propi facilitaria molt l'obertura de l'economia catalana al món i amb ella la creació d'una "marca Catalunya" amb substantivitat pròpia. Vist el fracàs de la "marca Espanya" com a marca industrial i de qualitat, el nostre repte serà saber promoure i associar la nostra marca de país amb la qualitat industrial, agroalimentària i de serveis.

“Un estat propi facilitarà molt l'obertura de l'economia catalana al món i amb ella la creació d'una “marca Catalunya” amb substantivitat pròpia. El nostre repte serà saber promoure i associar la nostra marca de país amb la qualitat industrial, agroalimentària i de serveis.”

Tenir un estat propi que administri tots els recursos permetria multiplicar l'actual nombre d'oficines exteriors, una xarxa molt més àgil, austera i eficient que les velles agregadores comercials de les ambaixades tradicionals. Salvant totes les distàncies, el nou Estat ha de replicar l'èxit que a l'edat mitjana van representar els nostres consolats de mar. Hem de poder disposar arreu del món del màxim nombre possible de centres facilitadors de serveis i de coneixement local i posar-lo al servei de les nostres empreses. Es tracta d'aplicar a la nostra tradició mercantil algunes de les solucions dels models d'èxit de països mitjans, com el dels Països Baixos i els països escandinaus, caracteritzats per la gran internacionalització de les seves economies.

La creació d'un nou estat és també, en el pla interior, l'oportunitat d'escometre un canvi de paradigma en la relació entre l'activitat empresarial i l'administració pública. Amb totes les excepcions, que afortunadament n'hi ha, sovint l'Administració autonòmica catalana ha integrat les estructures dels serveis i funcionaris traspassats per l'Estat amb els seus vicis i problemes, sense afrontar canvis de fons que són ineludibles. En aquest àmbit, així com també en el de la digitalització dels procediments comercials, hi ha molta feina a fer.

La regulació de l'activitat econòmica és necessària per preservar els drets dels treballadors, el medi ambient, la competència lleial en el mercat, la protecció dels consumidors, etc. En aquest camp també la creació d'un nou estat és una oportunitat per a reformar la relació administració pública - empresa. Ens cal que l'administració pública en general i els organismes reguladors en particular esdevinguin vertaders centres de serveis i de garanties per a les empreses, i no leviatans sovint abusius i incomprensibles. Cal fomentar la transparència i erradicar les xarxes de clientelisme que tant mal han fet.

“*L'empresa catalana necessita molta més seguretat jurídica que l'actual. Un marc legislatiu més clar, senzill i estable que l'espanyol, especialment en els àmbits tributari i laboral. Els principis fonamentals en aquests àmbits han de ser fruit de grans pactes nacionals entre la majoria dels agents polítics i socials.*”

L'empresa catalana necessita i mereix molta més seguretat jurídica que l'actual. Un marc legislatiu més clar, senzill i estable que l'espanyol, especialment en els àmbits tributari i laboral, que haurien de ser objecte d'una concertació de país. Els principis fonamentals en aquests àmbits han de ser fruit de grans pactes nacionals entre la majoria dels agents polítics i socials. Una economia pròspera necessita també un estat de dret de debò, que no sigui una frase buida de contingut. Per això ens cal també una separació de poders real i, amb ella, de forma destacada, la refundació del sistema judicial, que ha de ser realment independent. Actualment, la resolució dels conflictes entre les empreses, amb els treballadors o amb l'Administració pública sovint s'eternitza, i és una gran font d'inseguretat i cost.

Per acabar, no voldria deixar d'esmentar una altra oportunitat. A Catalunya avui hi ha massa nivells administratius sobreposats, amb una distribució competencial sovint poc clara i massa rígida. Tot i que no és aquest el lloc per entrar-hi, cal recordar que la nostra empresa, tant la pública com la privada, necessita un model administratiu territorial, en tant que ha de ser la definició dels centres proveïdors de serveis a les empreses i els particulars, més racional i adaptat a les diferències demogràfiques i sectorials de les diferents regions del nostre país.

En el marc d'un estat català, tot i que per sort, no partiríem de zero, i que hauríem de superar les dificultats de la transició, les nostres empreses tindrien un ventall d'oportunitats i noves perspectives que caldria saber aprofitar bé, però dependria de nosaltres.